

FRANSA

1968 YILI ZAFERİNDEN GERİ DÖNMEK YOK IMF

Bilindiği gibi 1968 yılının Mayıs ve Haziran aylarında önce Fransız gençleri, onların arkasından da Fransız işçileri hakları uğrunda yığılma yarışı bir harekete girişmişlerdi. Bu hareketlerin sonunda sendikalar işçiler için bazı esassı haklar almışlardı. Şimdi bu hakları korumak ve arttırmak için sendikalar ikinci bir mücadeleye girmiş bulunmaktadır.

Fransız Maden Sanayii İşçileri Sendikası (FGM-CFDT) günümüzün en önemli meselesinin tabana inmek olduğuna karar vermiştir. Çalışma saatlerinin azaltılması (işçilerin ücretlerinde hiç bir kesinti olmamak şartı ile) gerçek ücretlerin arttırılması-sen dika hak ve özgürlükleri-

nin kabulü ve bunlara tam bir saygı gösterilmesi olarak tespit edilen hedeflere tam olarak varılması için tabana inmenin ve bu hedefleri onlara anlatmanın büyük önemi olduğuna inanılmaktadır.

Ücretlerin arttırılmasında dikkat edilecek nokta, özellikle çok düşük ücret alanların ücretlerine esaslı zam yapılması ve işçilerin rastgele işlerinden atılmalarının önlenmesidir. Haklı bir sebep olmadan işinden atılan bir işçi, yeni bir iş bulana kadar, ücretini bir yıl için almaya devam etmelidir.

İNGİLİZ MADEN İŞÇİLERİ MAULEN'İ DESTEKLİYORLAR

IMF Sekreteryası harekete geçti ve İngiltere'deki esas şirketin 72.000 işçisinin temsilcilerine haber verdi ve onlar da Arjan-

tinde bulunan kardeşleri ile tam dayanışma halinde olduklarını bildirdiler. Hemen şirketi protesto ettiler. Şirket ilk başta ne «Mini-Coopers» yapan şirketle, ne de Şili işçilerine yapılanla ilgisi olmadığını bildirdi.

MEKSİKA MEKSİKA GENERAL MOTORS İLE GÖRÜŞMELER BAŞLIYOR

Meksika General Motors İşçileri Sendikası sözleşme görüşmelerine başlamışlardır. 1 - 3 derecedeki ücretler için % 25,4'den sonrası için de % 20 zam istemektedirler. 16 derece vardır. Bir de şu istekler vardır: geçici işlerin durumunun aydınlığa kavuşturulması, üretim standartları, şikayet usulü ve ücretli sendika izni süresi-

nin arttırılması. Meksiko'da bulunan FITIM bürosu isteklerin formüle edilmesinde yardımcı olmuştur.

FORD VE GENERAL MOTORS - HOLDEN'DE EMEKLİLİK İLKESİ KABUL EDİLDİ

Çok az olan hükümet emeklilik maaşına ek olarak işverenlerce ödeme yapılması için uzun zamandır mücadele eden sendikaların başarı sağladıkları Vassa İmalatı İşçileri Sendikası'na bildirilmiştir. Miktar büyük olmamakla birlikte Ford ve GM-Holden'deki bu başarı iyi olmuştur. 65'de erkekler ve 60'da kadınlar emekli olmaktadır ve isterlerse maaş, isterlerse toplanan ödemeye hak kazanmaktadırlar. Bazı hallerde daha erken emekliliğe ayrılma imkânı vardır. Bunun için belli bir yaşa gelmiş olmak ve bazı

hizmet şartlarını karşılamak gereklidir.

KÖTÜ DURUMDA İŞÇİLERE İŞ BULUNMASI İÇİN UAW

GM, Ford ve Chrysler geçmişte iş yapamaz diye kabul ettikleri kimseleri yeniden işe alıp onları eğitmek için program yapacak olurlarsa bunun kendi yararlarına olduğunu anlamışlardır. Geçen yıllarda oto işverenleri Detroit bölgesinde işçi sıkıntısı yaşamış ve bunun işlerine engel olduğunu görmüşlerdir. Şimdiye kadar 38.600 insana yeniden iş vermiş ve onları eğitmişlerdir. Bunların çoğu ırk ayırımına uğramış işsiz, fakir zencilerdir. UAW, ek işsizlik sigortası planı ile bu gibi işçilerin ileride oto satışının azalması yüzünden işsizlikten zarar görmeleri tehlikesini azaltmıştır.

■■■■■■■■■■ sarı sendikalara karşı duralım ■■■■■■■■■■

KEMAL BİSELMAN

Toplum katlarımıza göz attığımız takdirde, genellikle anayasal haklarını elde etmiş ve eski yıllara nazaran hissedilir bir sosyal güvenlik kazanmış bir sınıfın var olduğunu görürüz.

Bu da, işçilerimizdir.

Tablolara gerilip gerilip de uzaktan bakan manzara hayranları için, kanı, ekseri böyledir!

Oysa, yaklaşıp da bakılırsa, manzara bâzen hiç de o güzellikte değildir.

Yüzlerce, hatta binlerce misal arasından birini çekip, gökka rastlanan girkinlikleri gözler önüne serebiliriz...

Meselâ Konya İlimizde bir yıldır montajı bittiği halde hâlâ işletmeye açılmayan bir fabrikamız var... İsmi: «Sümerbank Krom Magnezit ateş tuğlası sanayi...

Çevrede fabrikanın yarım asır işleyeceği Magnezit rezervi olduğu halde... Ve yine fabrika, 5 senede maliyetini çıkartıp diğer seneler kâra geçeceği halde, nedense bir türlü işletmeye açılmıyor da, hâlâ özel izinle dış memleketlerden «Ateş tuğlası» ithâl ediliyor...

Hayret ki ne hayret!...

Giden dövize mi yanarsın? Yoksa, imâl edilecek tuğlaların dışardan gelenden yüzde yüz üstün olacağı ifade edildiğine göre, ihtiyaç sahiplerinin üstün vasıflı tuğla kullanmadığına mı yanarsın?... Varın siz düşünün...

Düşünün de, bakalım bu fabrikanın neden işletmeye geçmediğini bulun!...

Belki çok kişi, saygıdeğer iktidarımızın, elbette millî sanayiden yana değil, ithalatçıdan yana çıkacağını ve bu yüzden de işletmeyi geciktireceğini akla getirecektir ama, öncelikle belirtelim ki, bu bahk başka balık... Belki o da bir sebep ama, şimdilik bu derece-

şüpheli olmaya lüzum yok.

Çünkü bu fabrikanın bir türlü işletmeye başlayamamasına sebep işçilerle münasebette olan iki sendikanın bulunmasıdır.

Biri, işçilerin desteklediği «Maden İş Sendikası...» Diğeri de işveren tarafından desteklenen ve başında AP milletvekili Hasan Türkay'ın bulunduğu «Çimse İş Sendikası»...

Halen tecrübe imalatı yapan fabrikada 450 işçi çalışmaktadır.

7 ay kadar evvel «Maden-İş'e» karşı «Çimse İş» faaliyete geçtiği zaman, işverenin de desteğiyle pek çok işçi Çimse işe girmiş... Ancak günler geçip hiç bir menfaat göremedikleri için, çıkarak tekrar Maden-İş'e akmaya başlamışlardır.

Zira bu zaman zarfında «Çimse İş» işverenle toplu sözleşme imzalamış ve 2,5 sene için 45 kuruş zam almıştır Zaman bu seneye düşen miktar ise, 25 kuruştur! Yani şu anda işçiler, alaylı, mektepli, askerliğini yapmış olarak kalifiyelik derecelerine göre, saat başına 150, 165, 180, 220 kuruş almaktadır... Zamlı tarifieden sonra ise bu rakamlar, 175, 190, 205, 245 kuruş olacaktır.

Bir işçinin günde kaç saat çalışıp, eline ne kadar para geçeceğini hesap ederseniz, herhalde insanların da, «Çimse İş» den niye ayrılıp, «Maden İş»'e niye geçtiklerine hak verirsiniz...

İşte bu yıl hal böyle olmuş... Ve 450 işçiden 350 kadarını çatısı altına alan «Maden İş» işverenin karşısına geçip, «Çoğunlukta-yım benimle toplu sözleşme yap» demiştir... Demistir ama işverenden de şu cevabı almıştır:

«Yapamayız. Çünkü fabrika daha montajdadır, imalata geçmemiştir!»

«Peki Çimse iş nasıl yaptı?...»

Ona ise lâf yok...

Bundan sonra çoğunuzca mâlum şeyler...

Gelsin işçiye baskı... Gelsin işten atılma tehditleri... «Maden İş» taraftarı mısın?... Tuvalette gitmeye bile hakkın yok! Buna mukabil «Çimse İş» taraftarı mısın?... En makbul yerler senin... İşçi başlık senin... İlkokul diploman bile olmadığı halde bekçi başlık senin... Şöförlerin başına da, makam şöför-lüğüne geçmek senin hakkın... Hele bir de «Çimse İş» taraftarı olup, yeni doğan çocuğuna da müdürün ismini koyarsan, astığın astık kestiğin kestik artık... Yeter ki «Çimse İş» taraftarı ol Bekçi misin? Sana elbise verilir, Maden-İş'lilere verilmez!... 7 gün devamsızlık mı yaptın?... Seninki kaynatılıp, devam etmiş gibi gösterilir... Maden İş'liler ise bir gün devamsızlık yapsa sorgu sualsiz işten atılır... Hatta devamsızlığa da lüzum yok. «Vay telefon edip müdürü küftrettin...» diye gözünün yaşına bakılmadan kapı önüne konur!...

Ve bütün bunların yanı sıra fabrikaya yeni bir işçi mi alınacak?... Önce Çimse İş'e kaydolacak... Sonra girişi yapılacaktır!...

Ya işte böyle... Görüleceği gibi sırf «Maden-İş»le toplu sözleşme yapılmasını diye koca fabrika işletmeye açılmayıp, montaj safhasında uyutuluyor... Ve fakir fukara milletin paracıkları hâlâ kuş olup dışarı uçuyor!...

Bakalım şimdi «Maden-İş» liler fabrikada grev kararı almışlar...

Hem derler ki:

«Biz 350 işçi grev yaparken, eğer 100 kadar Çimse'ciyi fabrikada çalıştırmaya kalırlarsa, işte o zaman hiç belli olmaz... Bıçak kemiğe dayandığına göre muhtemeldir ki kanlı olaylar çıkabilir!...»

Bizden de Ehl-i vatan'a duyurması...

(Milliyet'ten)

Kemâl Türklerin Başkanlığında toplanan 3 ncü Genel Yönetim Kurulu toplantısından bir görünüş.

Türkiye maden-iş sendikası genel yönetim kurulu toplandı

3-4 Nisan 1969 günleri DİSK Salonunda toplantı. Bu dönemdeki çalışmalarda, toplu sözleşme, bölge temsilcilikleri konusu toplantının hareket noktası oldu. Toplu sözleşmedeki konuların yeniden ele alınması değerlendirilmesinden sonra tavsiye teklifleriyle birlik bir rapor hazırlandı. Bu raporda hedef olarak alınan konular şunlardır:

— Daha kısa iş haftası — Ara dinlenmesi — yıllık ücretli tatil süresinin arttırılması ve tatil yardımı — iş teminatı ÜCRET — SOSYAL YARDIMLAR. Bu konular temel hedef olarak alınmıştır. Toplu Sözleşme hakkında Yönetim Kurulu kararını veriyoruz:

Madde: 2 — Toplu Sözleşme ile ilgili konuların, a) Üye çıkarları ve bunun karşısında, dünyadaki teknolojik gelişmenin, ekonomik ve sosyal yönden getirdiği değişiklikler içerisinde, Türkiye'nin yeri gözönünde bulundurularak, b) Para ile ilgili olanlar ve olmayanlar, c) Bütün üyeleri kapsamına almak veya bir kısım üyeleri bazı şartlarla kapsama almak, d) Geçici veya sürekli olmak gibi genel süzgeçlerden geçirilmek suretiyle tesbit edilmiş temel hedefler gerisinde teker teker sıralanması ve maddi olanların belirli tavan miktarlarının tesbit edilmesi ve bununla ilgili gerekçeli bir rapor veya genelgenin toplu sözleşme konusunda Sendikamız politikasının ne olacağını gösterir biçimde teşkilata bildirilmesi ve bu hususun, Sendikamız tabanına indirilmesi için gerekli eğitimi programların düzenlenmesi ve uygulanması hakkında Genel Yürütme Kuruluna görev ve yetki verilmesine oy birliği ile karar verildi.

Sonradan teşkilatlanma, toplu sözleşme, eğitim, basın-yayın konusunda eleştirmeler yapılmış ve lokal kongreleriyle ilgili dilekler söz konusu olmuştur; herkesin bu kongrelere gelmesi ve her konuda tartışmalara katılması istenilen durumlardır.

Ayrıca Genel merkez kongresiyle ilgili alınan karar aşağıdadır.

Madde: 1 — a) XIX. Merkez Genel Kurulunun 7, 8, 9, ve 10 Eylül 1969 tarihlerinde İstanbul'da yapılmasına,

b) Genel Kurulun, salon ve saatlerinin tesbiti konusunda Genel Yürütme Kurulunun görevli ve yetkili olmasına,

c) Olağanüstü haller karşısında Genel Kurulun gün ve yer değişikliği konusunda Genel Yürütme Kurulunun yetkili olmasına,

d) Raporların mümkün olduğu takdirde, bilâhare üye-lerimize veya teşkilât kademelerimizdeki görevlilerimize de verile-bilmek üzere matbu olarak fazla miktarda bastırılmasına,

e) Partilerin meclis içi çalışmalarının eleştirisi, dünya devrimci örgütleri, gençlik hareketleri, toprak reformu, toprak isgalleri ile ilgili olaylar, işçilerle ilgili isgaller, köy sorunları gibi, Türk işçi sınıfı ve Türk toplumu ile ilgili konuların önemli görülen hatlarının öz olarak genel kurula sunulacak raporlara alınmasına,

f) Ekim 1969 ayı içinde yapılacak büyük seçimlerde Sendikamızın görüş ve tutumunun ne olması ile ilgili bir konunun, Genel Kurul gündemine alınmasına, ve bu konuda Genel Kurulun yapacağı görüşmelere ılık tutucu dökümanter bir rapor hazırlanmasına oy birliği ile karar verildi.

İŞÇİLER HÜRMÜDÜR

Ersin ERKMEN

İşçiler Türk vatandaşı olmak sıfatı ile klâsik hürriyetlerin hepsine yani düşünce özgürlüğüne Parti kurma hakkına seçme ve seçilme hakkına sahiptirler. İşçi halkı meydana getiren köylü, işçi, memurlar Türkiye'de çoğunluğu teşkil etmekte ve yaşayış seviyeleri de insanlık haysiyeti ile bağdaşmamaktadır. Başını sokacak damı yoktur. Çocuklarını okutamamaktadır. Yaşadığı yer, su, ışık, yol ve sağlık hizmetlerinden yoksundur. Türkçesi refaha ulaşmamıştır. Refaha ulaşamamıştır. Refaha ulaşanlarda azınlıkta olduğu gayet rahat görülür ve hakikatte budur. Öyleyse refaha ulaşmamış insanlar hiç bir zaman hür sayılmazlar. Örneğin: Cumhuriyetin kuruluşundan 45 yıl geçtiği halde işçiye iş teminatı tanınmamıştır. Yarımından emin olmayan işçi hiç bir zaman hürüm diyemez. Çünkü öbür günün ne olacağını bilmez. Şöyle ki; patron istediği zaman onu işinden atar, aç kalacağı, sürüneceği, çoluğunu çocuğunu düşünmez, iş kanunu işçiye mahkeme hakkı tanımıştır İşçi işden çıkarıldım diye mahkemeye mi verecek, yoksa kendine bir iş temini için aşındırmadık kapı mı bırakmıyacak.

Her iki yol da çıkmazdır. Mahkeme zaten kolay kolay neticelenmez. O zaman zarfında işçi zaten maden ve manen harap olmuştur. En iyisi en kısa zamanda bir iş bulup yerleşmektir. Demek oluyor ki, işçiler sosyal ve iktisadi cephesi kuvvetli olanların baskısı altındadır. Aksini söylemek kendi kendimizi aldatmaktan başka bir şey değildir.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 42. maddesi şöyle der: Çalışma herkesin hakkı ve ödevidir. Devlet çalışanların insanca yaşaması ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesi için sosyal, iktisadi ve mali tedbirlerle çalışanları korur ve çalışmayı destekler, işsizliği önleyici tedbirler alır. Angarya yasaktır.

Bugünkü düzende bu maddelerin hiç birinin hükmü yok, varsa bile kapitalistlerin lehine işlemektedir. Madem ki devlet çalışanları korur insanca yaşamalarını sağlamak isterse iş teminatını ön safhaya alır. İşçinin hürriyetini sağlamayı kendine vazife bilir idi ki, bu teminat Türkiye'nin iktisadi kalkınmasına bir nebze olsun ışık tutar da-

ha içtenli bir çalışma yarına güvenle bakan, ötesinden kuşkusu olmayan bir işçi meydana getirir di. Şimdiki işçiler arasındaki karamsarlık da ortadan kalkardı. Devam eden gelen şu sosyal ve ekonomik düzen içinde işçilerin ve yoksul insanların özlendiği yaşayış seviyesine ulaşmaları mümkün değildir. Sendika kurmamış işçilerin maaşı hızla artan pahalılığı takip edemiyen memurun kendi kendini kalcınacağını hiç bir akıllı iddia edemez. Ancak bu kitle devletin desteği ile hür insanlar saflarına geçebilirler.

Bu da sosyal adalete dayanır. Sosyal adaletle işleyen mekanizma yoksul vatandaşların refaha ulaşması için gerekli engelleri ortadan kaldırarak onları destekler iktisaden güçlüler tarafından sömürülmesine ve ezilmesine karşı ıkar. Tüm halka dönük sosyal ve ekonomik düzen karar ve idame ettirir.

Anayasa Sosyal Adaleti halka halk için Sosyal ve ekonomiyi gerçekleştirecek düzeni getirmiştir. Dava üzerine eğilmekle hal olacaktır. Yeter ki bilinçli ve ileriye görelim.

genel yönetime kurul bildirisi

Dört yıla yakın bir zamandan beri ulusal kaderimizin sorumluluğunu taşıyan iktidar; hizmetkârlığını yaptığı aracı, tefeci ve tüm sömürücü sınıfların emrinde olduğunu her vesile ile ortaya koymuştur.

İç ve dış sömürücülerin, emperyalizmin kanlı elleri ile sürdürdükleri ortaklık, halkımızı ekonomik, sosyal ve moral bakımından bir çöküntünün içerisine itmektedir. Bu çöküntüler beraberlerinde çeşitli sosyal problemleri de getirmektedir. Büyük Millet Meclisinin bu günlerde yapacağı oturumlarda kanunlaştırılmasına çalışılan antidemokratik kanunlardan :

(yasaların doğrultusunda) görülen örnekleridir.

Özetlenen bu eylem örnekleri iktidarı, baskı ve halkı sindirme yollarını aramaya itmiştir.

Büyük Millet Meclisinin bu günlerde yapacağı oturumlarda kanunlaştırılmasına çalışılan antidemokratik kanunlardan :

a) «Anayasa nizamını koruma kanunu tasarısı» adı altında, çıkarıcıları koruma, devrimcileri ezme, daha kısa bir deyimle Anayasa nizamını yok etme kanunu tasarısı.

b) TRT'yi A.P.'nin emri ne verme kanunu tasarısı,

c) 274-275 sayılı kanunları işverenlerin menfaatlarına göre tadil edip, işçiden yana gerçek sendikaları ezme ve patronların 20. asrda işçileri ortaçağ zihniyeti ile çalıştırma emellerine hizmet etme

İŞÇİ İÇİN KİTAP

AKREP ÜRETİM ÇİFTLİĞİ Hikâyeler
Nevzat Üstün

Hikâye yazarlığımızın ustalarından olan N. Üstün bu kitabında gene acı çeken, yoksul Türk insanının o tükenmez çilesini anlatıyor. Çoğunlukla Anadolu köylerinde geçen hikâyelerde düz bir anlatımla bizim insanımızın herşeye katlanan gizli direnci tek tek kişilerde belirleniyor.

KAPİTALSİZ KAPİTALİSTLER
Harun Karadeniz

İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği Başkanı Harun Karadeniz'in herkesin anlayabileceği biçimde «sömürülenler, sömürülenler, işçi, düzen, artık değer, kapitalizm, yabancılaştırma, işsizlik, eğitim kalkınma, insanlar nasıl sömürülüyor, gençlik» gibi konuları açıkladığı bu kitap DİSK ve İTÜÖ Birliği'nin ortak yayınıdır.

HASRETİNDEN PRANGALAR ESKİTİM
Şiirler
Ahmet ARİF

Türk şiirinin önde gelen adlarından Ahmet Arif bu ilk yayınladığı kitabında güçlü, çarpıcı şiirler çıkarıyor önümüze. Gür bir şiir diliyle haksızlığı haykırıyor.

(Bu kitaplar sendika aracılığıyla sağlanırsa yüzde otuz indirimlidir.)

Kırıkkale de
4000 işçi
sarı sendikayı
yıktı

TOPLU
SÖZLEŞMEDEN
MEMNUN
KALMIYAN
4000 CEPHANE
FABRİKASI
İŞÇİSİ,
ALEYHİNE
ÇALIŞAN
METAL—İŞ
SENDİKASI
MERKEZİNE
HÜCUM ETTİLER

Toplu sözleşmeden memnun kalmayan 4000 cephane fabrikası işçisi, işçi aleyhine çalışan Metal-İş sendikası merkezine hücum ettiler.

Makine Kimya Endüstrisi Kurumuna bağlı mühimmat fabrikasında çalışan dörtbin üstünde işçi, ücret sistemlerinin değiştirilmesi üzerine dün Metal-İş Sendikası basarak binanın cam, çerçeve ve kapılarını kırmışlar, sendikanın tabelasını da yola atmışlardır. Binanın basılması sırasında sendikada bu-

lunan başkan yardımcısı Avni Yılmaz ile mali sekreter Veli Yılmaz, işçilere yakalanmamak için binanın yanında bulunan bir hamama sığınmışlardır.

Mühimmat fabrikasında çalışan işçiler, bağlı oldukları Metal-İş Sendikası ile MKE Kurumu işverenlerinin yaptıkları toplu sözleşmede ücret sisteminin puan usulünden ayarlama sistemine göre değiştirilmesi üzerine geçen Cumartesi günü bir gösteri yaparak ayarlama sistemine göre değiştirilmesi

mişlerdir. Ancak, sendika yöneticilerinden olumlu bir cevap almayan işçiler bugün galeyana gelip sendika binasını basmışlardır. Daha sonra binaya polis ve jandarmalar girerek işçileri dışarı çıkarmışlardır. Sendika binası olaylardan sonra jandarma ve polisler tarafından kordon altına alınmıştır.

Böylece işçi hakkını aramayan sarı sendikaya gereken dersi işçilerin kendileri vermiştir.

MADEN - İŞ Sayfa 2

MADEN—İŞ

Türkiye Maden, Madeni eşya ve Makina sanayi işçileri sendikası adına,

Sahibi:

Kemâl Türker

Sorumlu Yönetmen
Kemal Sülker

Bu sayıyı çıkaran:
Ali Özgentürk

Yazışma ve yönetim yeri

Cağaloğlu Nuruosmaniye, Ali Baba Türbe sok. No. 18 İSTANBUL
Tel. : 270688 - 275744

Dizgi ve baskı:
TİPO Neş. ve Basımevi
Ankara Cad. No. 60/10
Telf. 27 81 59 İST.

işçinin konuları

KEMAL SÜLKER

★ Sarı Sendikalar elinde toplu sözleşme, yasa ile elde edilen bir hakkı ortadan kaldırmış mıdır?

Birçok işkollarında görülen sarı sendikalar, işverenlerin kendi hukuklarına hazırlattıkları toplu sözleşmeleri imzalamakla görev yaptıklarını kabul etmektedirler. Bu gibi sarı sendikaların eliyle toplu sözleşmeler, çok kere kanunların işçilere tanıdığı bazı hakları dolaylı olarak ortadan kaldıran hükümler getirmiş, bu da işyerlerinde büyük huzursuzluklara yol açmıştır. Nitekim liman dok işkolunda patlak veren büyük mücadelede, biraz da toplu sözleşme hükümlerinde işçilere karşı hükümlerin, sözde işçi sendikası tarafından kabul edilmesi rol oynamaktadır. Bunun dışında iş kazalarını önleyici, işletmenin yönetimine işçilerin katılmasını sağlayıcı işten çıkarmalarda işçilerin ve tarafsız kişilerin eşit oranla temsil edildikleri kurulların görev yaparak karar vermesi gibi hususlar hâlâ toplu sözleşme sisteminin

kanun tasarısı.

Bu tasarılar, iktidarın korku ve telâşını açıkça ortaya koymaktadır.

Bu durum karşısında : Sermaye sınıfının dümen suyuna ayak uydurmayan Türkiye Maden-İş Sendikası tüm devrimci kuruluşların yanı sıra Anayasa-

sa'ya ve gerçek demokrasiye karşı yürütülmek istenilen çağ dışı icraat teşebbüslerine karşıdır.

Bu karşı çıkış, ve gerektiği zaman demokratik direnme haklarımızı kullanmak, halkımıza olan namus borcumuzun bir ifadesidir.

ÖĞREN

Öğren!

En kolayından başla!

ABC'yi öğren!

Gerçi yetmez

Ama sen öğren hele.

Kimseye kırdırma cesaretini Hemen başla!

Her şeyi öğrenmek zorundasın Çünkü yarın sen yöneteceksin

Sen erkek,

Sürgünde öğren!

Hapiste öğren!

Sen kadın,

Mutfakta öğren!

Altmış yaşındaki,

Sen de öğren!

Çünkü yarın sen yöneteceksin.

Başını sokacak yeri olmayan,

Okulu ara!

Soguktan titreyen,

Bilgiyle ısın!

Açlıktan ölen,

Kitaba sarıl: O bir silâhtır.

Yarın sen Yöneteceksin.

Sormaktan kaçınma dost!

Ama hemen kanma sakın,

Kendin bak!

Kendin bilmediğini

Bilmiyorsun demektir.

Hesabı gözden geçir,

Onu sen ödeyeceksin.

Kalem kalem incele,

Sor: Nerden çıktı bu?

Yarın sen yöneteceksin.

VI. BÖLGE TEMSİLCİ- LİĞE BAĞLI İŞYERLE- RİNDE ÇALIŞAN ÜYE- LERE TİYATRO GÖSTE- RİLDİ.

Sendikamızın Eğitim da-
iresi tarafından düzenlen-
miş olan Devrim için Ha-
reket tiyatrosunun KÖP-
RÜ ve GREV konulu oy-
nu 5.4.1969 Cumartesi gün-
nü Levent Cilt Düşün Sa-
lonunda gösterilmiştir. Ter-
tip edilmiş olan oyuna ü-
yelerimiz eşleri ile kala-
bahk bir toplulukla isti-
rak etmişlerdir. Zaman za-
man seyirciler oyuncuları
alkışlamış olup gösterilen
oyundan çok memnun ol-
muşlardır.

Maden-İş Sendikası bün-
yesine giren Silâhtaraga-
da kurulu 500 işçi çalışan
Elektrometal işyeri lokal
temsilcileri ile 6.4.1969 paz-
ar günü Silâhtar irtibat
bürosunda 15 lokal temsil-
cisinin iştiraki ile kendi
aralarında gizli oyla se-
çim yapılmış olup sendika
temsilcileri ve lokal yön-
etim kuruluna seçmişlerdir.
Seçimi 6. Bölge Temsilci-
liği Organizatörü Mustafa
DEMİRCİ yönetmiştir.

Yapılan sendika temsil-
ci seçiminde baştemsilci-
liğe Turan SÖYLER, tem-
silciliklerde Yusuf DOY-
RAN, Hıdır YILDIRIM
seçilmiştir. Bilâhare lokal
yönetim kurulu seçimine
göçmüş Lütfü AYKAR.,
Ömer AKDEMİR, İlyas
KURUZCU, Yüksel YIL-
MAZ, Mustafa BODUR,
İsmail BALABAN, ve Ri-
za DÜZCE lokal yönetim
kuruluna seçilmişlerdir.

Lokal Yönetim Kurulu-
na seçilen üyeler ilk top-
lantısını yapmış olup ken-
di aralarında görev taksimi
yapmışlardır.

Yapılan görev taksiminde
Lütfü AYKURT (lokal
başkanlığına), Ömer AK-
DEMİR (lokal başkan ve-
killiğine) İlyas KUDUZ-
CU (Lokal raportörlüğü-
ne) Yüksel YILMAZ (lo-
ne) Yüksel YILMAZ, Mustafa
BODUR, İsmail BALABAN ve Ri-
za DÜZCE (lokal üyeliklerine)
seçilmişlerdir. Seçilen ar-
kadaşlara vazifelerinde ba-
sarılar dileriz.

Bölgemize bağlı istin-
yede kurulu 250 işçi çalı-
şan Kavel Kablo Fabrika-
sında toplu sözleşme yet-
ki konusu temiz mahkeme-
si tarafından lehimize tas-
dik edilmiş olup en kısa
zamanda işyeri. ile sendi-
kamız toplu sözleşme gö-
rüşmelerine başlayacaktır.
Yapılacak olan toplu söz-
leşme her iki taraf için ha-
yırılı olmasını dileriz.

İSTİNYEDE BİR
LOKAL KURULDU :
Bölgemize bağlı Kavel
Kablo Fabrikası Beldesan
ve Standart belde işyerle-
ri için istinyede bir lokal
binası tutulmuştur. Üyele-
rimiz bundan sonra sen-
dika toplantıları ve sendi-
ka çalışmalarını tutulan
bu binada rahatlıkla yap-
mış olanaklardır. Bütün
üye kardeşlerimize bu ça-
lışmalarında muvaffakiyet
ler dileriz.

TOPLU
SÖZLEŞMELER :
Bölgemize bağlı Mecidiyeköy'de kurulu 80 ki-
şilik Motor Ticaret işyeri
ile sendikamız arasında
toplular sözleşme imzalan-
mıştır. Yapılan toplu söz-
leşmede üyelerimize ücret
zamları ve diğer sosyal
yardımlar sağlanmıştır. İm-
zalanılan toplu sözleşme her
iki tarafada hayırlı olsun.

Yine Ortaköy'de kurulu
50 kişilik Boğaziçi Teneke
ve kutu fabrikasında 2 se-
nelik bir toplu sözleşme
imzalanmıştır. Yapılan top-
lu sözleşme üyelerimize
birçok haklar sağlanmış-
tır.

Vantilatör Sanayii işye-
rinde yeni dönem toplu
sözleşme görüşmeleri baş-
lanmış olup önümüzdeki
günlerde diğer işyerlerin-
de olduğu gibi bu iş yerin-
de yapılacak toplu sözleş-
me her iki taraf için ha-
yırılı olmasını dileriz.

IV. BÖLGE
30.3.1969 tarihinde Geb-
zede kurulu 4104 No'lu lo-
kalın genel kurulu toplan-
tısı yapıldı. Genel merkezi
temsilen teşkilatlanma da-
iresi başkanı sayın Nuret-
tin Çavdarlıgil katıldı.
Toplantının açış konu-
şmasını bölge temsilcisi

Mustafa Kaldırım yaptı-
ktan sonra, normal günde-
me geçildi. Lokal üyeleri
çeşitli konular üzerinde
görüşlerini bildirdiler,
Toplantı olgun bir hava
içerisinde sona erdi.

6.4.1969 günü Kartal'da
kurulu 3433 No'lu lokal
genel kurulu toplantısı ya-
pıldı. Bölge temsilcisi Mus-
tafa Kaldırımın açış ko-
nuşmasından sonra üye-
lerin dilekleri dinlenildi çe-
şitli konular üzerinde kar-
şılıklı konuşmalardan son-
ra toplantı olumlu bir ha-
va içerisinde nihayete er-
di.

Kartal'da kurulu Simko
Ticaret A. Ş. iş yeri ile top-
lu sözleşme görüşmeleri
anlaşma ile sonuçlandı.
Bahsi geçen iş yeri ile top-
lu sözleşme anlaşması ol-
madığı için iki taraflar ha-
keme gitmişlerdir. Hakem-
den çıkan kararı taraflar
kabul ettiği için ihtilaf or-
tadan kalkmıştır. Anlaş-
ma işçilere yeni haklar ge-
tirmiştir. Anlaşmaya gö-
re işçilerin ücretlerine
1.1.1970 tarihinden itiba-
ren 60 kuruş zam alınmış-
tır, diğer taraftan işçilerin
gelir gidis yol ücretleri ile
seyyandan her işçiye bir
maaş ikramiye verilmesi
kabul edilmiştir.

Aynı mmtıkada kuru-
lan Böhler Kaynak Elekt-
rotları fabrikası ile toplu
pazarlık görüşmesinde an-
laşmaya varıldı. Karşılık-
lı anlayış içinde son bulan
bu pazarlık sonunda işçi-
lerin yömniyelerine birinci
sene 400 kuruş ikinci sene
250 kuruş zam yapılmıştır.
Ayrıca bir çok sosyal
hak ile senede 1,5 maaş
tutarında ikramiye alın-
mıştır. Toplu sözleşme
1.1.1969 dan itibaren yü-
rürlüğe girmiştir.

I. BÖLGE
Teşkilatlanma

I. Bölgede son iki ay i-
çinde sendikal teşkilatlan-
ma çalışmaları dokuz iş-
yeri ve toplam üye sayısı
1200 kişi Maden-İş cami-
asına dahil olmuştur.

Bu işyerleri
1) Horozçivi fabrikası

- 2) Kent makina sanayii
- 3) Partek parça tekniği
- 4) Altılar koll. Şirketi
- 5) BİMAK makina sanayii
- 6) Oto profil koll. şirketi
- 7) Örs çelik sofraya eşya sanayii
- 8) Arfel sanayii
- 9) Nursen çelik eşya sa-
nayii

ALTILAR SANAYİİ
Altılar sanayiinde çalı-
şan 260 işçi uzun müddet-
ten beri kendilerini sat-
makta olan Metal-İş sen-
dikasından ayrılarak, sen-
dikamız Türkiye Maden-İş
Sendikasına tüm olarak
geçmişlerdir. Bu güne ka-
dar işverenlere arkalarını
dayayarak, işçilere karşı
Don Juan vari konuşmalar
yaparak ahlakı kesen Me-
tal-İş Sendikası idarecile-
rini Altılar Sanayiindeki
işçi kardeşlerimiz, 7.4.1969
pazartesi günü saat 15.00
de büyük bir merasimle
Metal - İş idarecilerinin
maskelerini aşağı ederek,
yuhlama bağışları içinde
Metal-İş idarecileri fabri-
kayı terk etmişlerdir.

Bu hadiseden sendikacı
diye geçinen parazitlere
şunu belirtmek isteriz ki
çalışan emekçi kitlesi, ken-
disini istismar edenlere la-
yık olduğu dersi bilinçli
bir şekilde vermektedir.

PERFEKTÜP/Topkapı
Perfektüp Fabrikası iş-
verenleri ile Metal-İş Sen-
dikası idarecileri araların-
da anlaşarak üçyüz işçi ar-
kadaşın Anayasadaki sen-
dikal hürriyetlerini gas-
bettiler.

Şöyle ki.. işyerinde yük-
sek ücret alan birkaç men-
faatçi kişi bu güne kadar
işverenle ortak olarak
kendini menfaatleri uğru-
na ezdikleri işçi arkadaş-
larımızı bundan sonrada
baskıları altında tutabil-
mek için Metal-İş Sendika-
sı ile birleşerek göz boya-
yıcı bir toplu sözleşme
yapmışlardır.

Perfektüp'te çalışan iş-
çilerin dikkatlerine kasden
zamları çevirerek umumi
hükümler ve işçinin insan

gibi çalışmasını sağlayacak
maddelerin tasarrufu işve-
rene bırakılmıştır.

Metal - İş Sendikasının
yaptığı toplu sözleşmeler-
de çalışma güvenliği iş-
çiye ait olduğundan işve-
ren işçi atma zevkünden
mahrum idi. Şimdi ise bu
zevki tatmakla bahtiyar
olduğunu her hafta bir ki-
şi atarak göstermektedir.
İşçiler arasında Metal-
İş Sendikasının ve işve-
renin tutumu devamlı ola-
rak protesto edilmektedir.

Horozçivi - Topçular
Topçularda kurulu Meh-
met Üretmen'e ait içinde
800 kişi çalışan Horozçivi
Fabrikalarındaki işçi kar-
deşlerimiz, bundan bir
müddet evel işyerindeki
işveren adamlarının mad-
di ve manevi baskılarıyla
Öz Maden-İş denilen 3.
kuruluş olan ve bu güne
kadar yapmış olduğu in-
raatları işçiden çok, işve-
ren menfaati ve işveren
destekleyicisi bu sendika-
ya kayıt olan bazı işçi kar-
deşlerimiz, büyük bir ço-
ğunlukla yeniden Türkiye
Maden-İş Sendikasının ça-
tısı altında toplanmakta-
dır.

Adı geçen Horozçivi
Fabrikasında 50-60 kişi ü-
yesi bulunan Öz Maden-İş
Sendikası İşverenle anla-
şarak sahte kayıt yapmış,
bu sahte kayıtlarla yetki
almak istemişse de durum
sendikamızca adli merci-
lere intikal ettirilerek, saht-
ekârlık yapan Öz Maden-
İş ile işveren aleyhine sav-
cılıkta ve mahkemede da-
va açılmıştır.

Bu arada işveren işçile-
re kanuni hakkı olmadan
fazla mesai yaptırmak ist-
emişse, işçiler 931 sa-
yıylı İş Kanununun 35.
maddesinin (e) fıkrasına
istinaden muvaffakiyetleri
alınmadan çalıştırma ya-
pılamayacağını ve fazla ça-
lışmaya muvaffakiyet ver-
mediklerini söyleyerek, iş-
verenin kanunsuz tebligat-
ına kanuni yoldan diren-
mektedirler.

Şu anda Horozçivi Fab-
rikası işçileri inanmış bir
dayanışma ve direnme gü-
cü içindedirler.

singer işçileri toplum polisi nezaretinde çalıştırıldılar

Singer Fabrikası işçilerinin
geçtiğimiz cuma ve cumartesi
günü altmış yetmiş Toplum Po-
lisinin nezaretinde çalıştırılma-
sı, fabrikada bazı olaylara
yolaçmış; üniversite gençliği
adına bir grup, fabrikanın bah-
çesindeki Atatürk Anıtına işçi-
lerle birlikte çiçek koyarak «Bu-
rası Amerika'nın müstemlekesi
değildir. Bir esir kampı hiç de-
ğildir» demişlerdir.

Fabrikanın kapısından içeri-

ye alınmayan üniversite öğren-
cileri tel örgülü duvarlardan at-
lıyarak bahçeye girmişler, bu a-
rada kendilerine karşı koyan iş-
veren temsilcileri ile gençler a-
rasında itişmeler olmuştur.

Singer'de bir süre önce olu-
şan işgal olaylarında işveren,
elebaşı olduklarını ileri sürdüğü
sekiz kişinin işine son vermiş
ve işçilerin toplu bir harekete
girmelerini önlemek için de po-
listen yardım istemiştir. Yet-

miş seksen kişilik bir Toplum
Polisi, fabrikanın iş atölyelerin-
de iki gün devriye gezmiş ve
muhtemel olayları böylece ön-
lemeğe çalışmışlardır. Bu duru-
mu protesto için üniversite
gençliğini temsil eden otuz ki-
şilik bir grup öğle paydosunda
fabrikanın önüne gelmişler, iş-
veren temsilcilerine bahçedeki
Atatürk Anıtına çiçek koyarak
işçilerle konuşanıklarını bildir-
mişlerdir. Bu istek gerçekleş-

meyince gençler tel örgülü du-
varları aşarak çiçekleri anıta
koymuşlar ve «Şimdi gidiyoruz;
bu bir ihtardır, gerekince daha
kalabalık olarak geleceğiz. Türk
işçisinin köleşmesine asla göz
yummayacaktır» diyerek fabri-
kadan ayrılmışlardır. İşçiler,
gençleri alkışlamış ve coplar al-
tında çalışmalarını belirtmişler-
dir.

İŞÇİ EĞİTİMİNİN ÖNEMİ

Emekçi sınıfların egemen sınıflara karşı
verdikleri mücadelede en önemli rolü şüp-
hesiz eğitim oynayacaktır.

Bütün kapitalist ülkelerde işçi ve köylü
çocuklarına kasden okuma şansı verilme-
mekte, böylece bu sınıflar cahil bırakılarak
kolayca şartlandırılabilmekte ve burjuva sö-
mürüsü devam ettirilmektedir.

Bugün dünyanın en ileri endüstri ülke-
lerinden biri olan Batı Almanya üniversite-
lerinde okuyanların ancak %5'i işçi çocukla-
rındır ve diğer endüstrileşmiş batı toplum-
larında da durum bundan farklı değildir.

Fakat kitlelerin cahil bırakılarak iste-
nildiği gibi şartlandırılmasına ve böylece en
ilkel, en seviyesiz metodlarla hüküm sürme-
nin pek bariz örneklerine Üçüncü Dünya ül-
keleri dediğimiz iktisaden geri kalmış ülke-
lerde rastlıyoruz.

Örneğin, bu ülkelerden biri olan Tür-
kiye'mizde halkın yarısından çoğu okuma
yazma bilmez bugün. Pek çok köyümüzde
okul yoktur, öğretmen yoktur. Gazete bile
girmemiştir. Askerlikte biraz okuma yaz-
ma öğrenenler dışında bir mektup yazacak
kimse bulunmaz bu köylerde. Okul olan köy-
lerimizde bile köy çocukları bir iki sınıf oku-
maktan öte gidemezler. Elifi mertek san-
maktan kurtulmuşlardır. o kadar.

Büyük şehirlerimizde zorunlu olan ilk-

okul tahsili de hiçbir işe yaramamaktadır.
İlkokuldan mezun olan öğrenciler okuma yaz-
ma ve belki biraz da basit hesap işlemlerin-
den başka bir şey öğrenmemişlerdir. Dün-
ya hakkındaki bilgileri sıfırdır. Çocuğun ilk
okulu bitirmesine binbir sıkıntı içinde katla-
nan işçi ailesi onu üst okullara gönderecek
kudrette değildir. Ne aklı ne gücü yeter bu-
na. Çocuk daha o yaştaki para kazanmalı, fa-
kir babanın vaktinden önce çıkmış omuzla-
rındaki yükün birazını kendi gelişimsiz omuz-
larına aktarmalıdır.

Ama zenginlerin çocuğu okur. Ağanın,
kompradorun, yüksek memurun çocuğu okur.
Her sınıfta üç yıl kalsa da okur. Devlet o-
kulunda dikiz tutturamazsa özel okul adı
verilen ticarethanelerde okur. Onun için bü-
tün imkânlar sonuna kadar açıktır.

Bu korkunç eşitsizliğin tarih önündeki
suçlusu şüphesiz bugünkü egemen sınıflar-
dır. Bilim yolunda hergün dev adımlarla iler-
lenirken dünyamızın tek düşünen yarattığı in-
sanı kasten cahil bırakanlar, eldeki sınırsız
imkânları kullanmayarak sırf rahatça sömü-
rebilmek hırsıyla onu bilimin türlü nimetle-
rinden uzak bırakanlar, bunun hesabını ta-
rih önünde elbet vereceklerdir.

Vereceklerdir, vereceklerdir ya, köprü-
nün başında oldukları sürece emekçi halka
eğitim yolunu açmağa da yanaşmayacaklar-
dır. İşçinin çocuğu yine işçi olacak, yine ca-

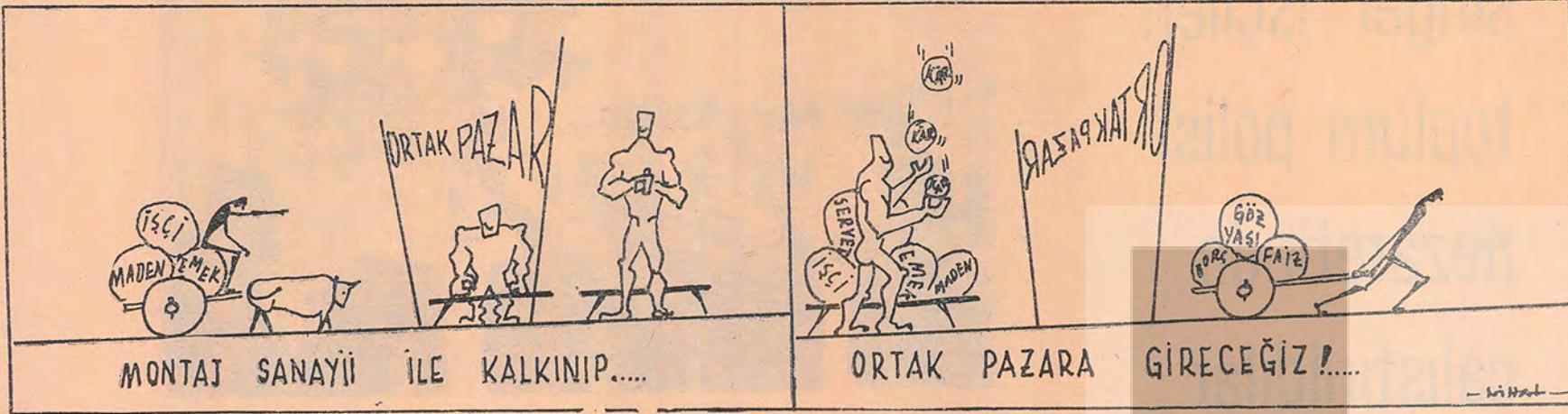
hil kalacak ve yine kendisini sömürenleri,
kendisini cahil bırakanları iş başına getir-
meğe devam edecek, onları işbaşına getirdik-
çe sömürülecek, sömürüldükçe sömürenle-
ri iş başına getirecektir. Bu öyle Allahın ce-
zası bir fasit dairedir ki baba, oğul, torun,
nesiller boyu bu dairenin içinde döner du-
rur ve yine aynı noktaya gelirler.

İşçinin, köylünün cahil bırakılmasının
suçu egemen sınıflarınsa, bu durumdan kur-
tulmanın tarihi sorumluluğu da sınıfının bi-
lincine varmış uyanık emekçilerin ve emek-
çiden yana aydınların omuzlarına yüklen-
mektedir.

Emekçi eğitilmedikçe bütün devrimci
hareketler eninde sonunda yozlaşacak ve e-
gemen sınıfların dümen suyuna girecektir.
Halktan yana olduğunu söyleyen her kişi,
her örgüt ancak bu gerçeği kabul ettiği kadar
halktan yanadır.

Şu halde öğrenmek, daima daha fazla
öğrenmek emekçilerin ilk amacı olmalıdır.
Öğrenmek ve cehaletin karanlığında bırakıl-
mış kardeşlerine biraz ışık götürmek, onla-
rı asırların şartlandırılmalarından, içinde bu-
lundukları eziklik ve uyuşukluktan kurtar-
mak uyanmış emekçilerin başta gelen göre-
vidir.

montaj sanayii işçileri emeğiniz gavura akıyor

MONTAJ SANAYİİ, ORTAK PAZAR, YABANCI SERMAYE

İlk bakışta birbirinden ayrı gibi görünen bu konular ülkemizde ayrılmaz bir bütün olarak karşımıza çıkmaktadır.

Emperyalizm Türkiye'yi sömürüyor diyor. Bu söz gerçek anlamını ekonomik yapıyı incelediğimiz zaman kazanıyor.

Emperyalizm Türkiye'yi montaj sanayii, ortak pazar ve yabancı sermaye aracılığı ile sömürüyor. Amacımız Türkiye halkının geleceği açısından bir gerçeği ortaya koymak, halkın nasıl ve hangi kanallarla sömürüldüğünü belirlemektir.

EKONOMİK BAĞIMSIZLIK

Ekonomik bağımsızlığı olmayan bir ülkenin hiçbir yönden bağımsızlığından söz edilemez. Emperyalist devletler şunu iyi bilmelidirler ki bir ülkeyi en iyi sömürme ve yönetme yolu o ülkenin ekonomisine hakim olma yoludur.

Emperyalist bir devletin bir geri ülkenin ekonomisine hakim olması için de en önemli adım o ülkeyi sanayisini yoketmek veya kendine bağımlı hale getirmesi gerektir.

Özellikle A.B.D. yabancı sermaye kanunundan yararlanarak Türkiye'ye soktuğu şirketleri aracılığı ile sanayimizin büyük bir bölümünde söz sahibi olmuştur.

Türkiye'de kendi kendine işleyebilecek hiç bir sanayi tesisi kurulmamıştır. Çünkü bütün sanayi tesisleri montaj tesisleridir. Çünkü yabancı sermayenin bu tesislerdeki payı büyüktür ve yerli sanayimizin filizlenmesine izin vermemektedir.

Ortak pazara girmemiz halinde ise emperyalist devletlerin Türkiye'ye hakimiyeti tamamlanacak ve Türkiye tam bir pazar tam bir sömürge durumuna düşecektir.

Bir ülkenin bağımsız olabilmesi ve kalkınabilmesi için ağır sanayiye sahip olması gerektiği iktisadî bir gerçek olarak ortadadır.

MONTAJ SANAYİİ

Bu sanayinin tam bir tanımını vermek mümkün değildir. Kabana bir tarif gerekirse şöyle denebilir.

Üretim yapabilmek için dışardan büyük ölçüde yarı mamül madde ithal etmek zorunda olan ve tüketim malları üreten sanayiye montaj sanayi diyoruz.

Tarifteki iki özelliğe dikkat.

1 — Montaj sanayii büyük ölçüde yarı mamül madde ithal etmek zorundadır. Bu yarı mamül madde ithal etmek zorundadır. Bu yarı mamül maddeyi satan devlet satışı durdurunca geri ülkede sanayi diye birşey kalmaz.

2 — Montaj sanayi tüketim malları üre-

ten sanayidir. Yani hafif sanayidir. Bizdekilerin ise çoğu ambalajlama biçimindedir. Veya gümrük duvarını aşmak için kurulmuş uydurma tesislerdir.

MONTAJ SANAYİİ TAM BİR SÖMÜRÜ SANAYİİDİR

Gerçekte montaj sanayi her yönüyle zararlı olan bir sanayiidir. Biz burada bir kaç yönüne değineceğiz.

1 — Yerli sanayimizi baltalamakta ve yok etmektedir.

Şöyle ki: Türkiye'de montaj sanayii tesisleri kuran yabancı firmalar güçlüdür. Kendilerine rakip olabilecek her yerli sanayi kolunu batırmaktadır. Bu nedenledir ki millî sanayimiz kurulamamaktadır.

2 — Montaj sanayi dışa bağlı dışa muhtaç bir sanayidir. Bu ise ülke sanayiinde yabancıların söz sahibi olması demektir.

3 — Ağır sanayinin kurulmasını engellemektedir. Çünkü Türkiye'de ağır sanayiye doğru atılacak en ufak bir adımı sanayiminde bulunduran sömürge devletler derhal baltalayacaklardır. Aksi halde kendi üretim artıklarını tüketecek pazarları kalmaz.

4 — Montaj sanayii gerçekte sömürge devletlerin sanayilerinin bir uzantısıdır. Ve emperyalist devletler bu yolla kendi sanayilerini tamlamakta ve geri ülkeleri daha kolay sömürme olanaklarına kavuşmaktadır.

MONTAJ SANAYİNİN KURULUŞ NEDENİ :

Türkiye'de bir yabancı firmanın bir montaj tesisi kurması demek, Türkiye'yi pazar olarak kendine bağlaması demektir.

Kapitalist sanayi ülkeleri kapitalist ekonominin kurallarına uygun olarak kendi ihtiyaçlarından fazla mal üretirler. Toplum ihtiyacından fazla olan malları tüketmez. Bu tüketilmeyen mallara üretim artığı denir.

Kapitalist sanayi ülkeleri üretim artıklarını tüketebilmek yani satabilmek için pazarlar aramaya başlarlar. Önemli olan bir defaya özel pazar bulmak değil, geri ülkeleri pazar olarak kendine bağlamaktır. İşte sürekli pazar temin etmenin yolunda geri ülkelerle bir takım şartlı anlaşmalarla montaj tesisleri kurma.

GERİ ÜLKELERDE İŞÇİ EMEĞİ UCUZDUR :

Kapitalist sanayi ülkelerinin geri ülkelere montaj tesisi kurmalarının asıl nedeni o ülkeyi pazarlaştırmaktır, dedik. Bunun yanı sıra geri ülkelerde insan emeğinin ucuzluğu da onların çıkarlarına uygundur. Çünkü kendi ülkesinde montaj için işçiye ödeyeceği paranın çok daha azıyla geri ülkede montaj yapabilmektedirler.

YERLİ VE YABANCI ORTAKLIĞI

Fakat yabancı sermaye gelişinde nitelik değiştiriyor. Kanunun kendilerine tanıdığı makina, âlet getirme hakkını kullanıyorlar. Bunun yanında tüketim malları getirmemekte yerine sermaye olarak tanımlıyabileceğimiz fabrikalar getirmektedir. Örneğin demir yerine demir Çelik Fabrikası, Çimento yerine Çimento Fabrikası satmaya başlamışlardır. Böylece makina ile birlikte Royalt, Knoghow, patent, Lisans, proje gibi bilgi satmaktadır. Bunun sonucu ham maddesi dışarıdan sağlanan sanayileşme doğmuştur. Örneğin: Kimya sanayiinde aramalar, Otomobil sanayiinde makinalar, dokuma sanayiinde boyaya kadar varan mallar dış ülkelerden getirilip Türkiye'de birleştirilmektedir. Bu sanayinin adı MONTAJ yani BİRLEŞTİRİCİ sanayiidir.

Bu tür sanayii kuran yabancı sermaye, güçlü olması nedeniyle yerli sermaye ile de ortaklık kurmuştur. Böylece yerli sermayeyi de kendi kontrolü altına almıştır.

Üretim araçlarını ellerinde bulunduranların ülke yönetiminde söz sahibi oldukları bugünkü düzenin bir gereği olduğuna göre Emperyalist ülkelerde Türkiye'nin yönetiminde söz sahibi olmuşlardır. Bunu AID uzmanı Amerikalı Mr. Podol şu sözleriyle ispatlamaktadır:

«Önemli mevkilerde Amerikan eğitimi görmüş biri Türk'ün bulunmadığı bir bakanlık veya iktisadî Devlet teşebbüsü hemen hemen kalmamıştır.»

Türkiye'nin kalkınma adı altında düzenlenen tüm plânları bu tür kişiler tarafından veya bu tür kişilerin getirdiği yabancı uzmanlar tarafından düzenlenmiştir. Örneğin: Kurulmak istenen motor sanayii için Amerikalı iktisatçı Thormburg «Harici krediyi gerektiren bu teşebbüs Amerikalı sermayedarlara tavsiye edilemez. Böyle düşünülenlere Amerikalılar iyi meslek arkadaşı olarak bakmazlar ve böyle projeleri kabul eden hükümetler, Amerikalı sermayedarlara itimat telkin etmez.» demektir.

Aynı iktisatçı 60.000 ton kapasiteli gübre fabrikası için şunu söylemektedirler: «37 milyona mal olacak bu fabrikanın yerine 2 milyon dolara 60.000 ton gübreyi dışardan alabilirsiniz...» Oysa 1965 yılında Türk köylüsünün gübre ihtiyacı 310.000 tona çıkıyordu. Ve yine aynı iktisatçı «Türkiye'de tuvalet sabunu hem tüccarı ve hem de müstehlik için evhem fiyatlarla imal edilebilir.» Derken Türkiye'nin sanayileşmesi üzerindeki görüş ve etkenliklerini açıkça ortaya koymaktadır.

sendikamızın üyelere yeni hizmetleri

görgü eğitim gezileri başladı

Üyelerin eğitim konusunda konferans, kitap, broşür, film ve tiyatro gibi araçları kullanan sendikamız, 1969 yılı programı içinde (Görgü Eğitim Gezileri) düzenlendi.

Geziler Türkiye içinde ve dışında olmak üzere iki yönden olacaktır. Dış geziler IMF ile işbirliği yapılarak düzenlenmiş olup, sendika çalışmalarını, eğitim programlarını, toplu sözleşme, sendika okulları ve önem taşıyan bazı işyerlerini incelemek üzere sendikamız temsilcilerinden, sendika organizatörlerinden kurulu 9 kişilik ekip 6 nisan'da Şinasi Kaya'nın başkanlığında hareket etmiştir. Ekipte bulunan diğer arkadaşlar:

Bahtiyar Erkul (3. Böl. Tem.)

Hüseyin Ekinci (6. Böl. Tem.)

İlyas Kabil (Teşkilatlanma Dai. Uzmanı)

Ahmet Kırnak (1. Böl. Tem. Organizatörü)

Ahmet Koşan (Mudanya Siemens Fab. Tem.)

Eşref Yerlikaya (Uzel Baş Temsilcisi)

Celâl Yalçınkaya (Rabak Baş Temsilcisi)

Mustafa Atık (Eskişehir Zirai Donatım Lokal ve Şube Bşk.)

23-Nisanda dönmüş o-

lan ekibin vereceği raporun önemli hatları üyelere duyurulacaktır.

Bu program şu şartlar sırası gözetilerek sürecektir.

1) En çok üyesi olan iş yerlerinin baş temsilcisi.

2) Sendika Temsilcisi

3) Ekipler teşekkül edilirken yapılan yarışmalarda kazanan temsilciler.

Böylece Sendika çalışmalarını, daha aktif teşkilatlanmayı hızlandıracı bir duruma getirerek mümkün olacaktır.

Tahminlere göre 1969 yılı içinde 75 üyemiz bu programdan faydalanacaktır.

eğitim ve tatil sitesi kuruluyor

Türkiye Maden-İş Sendikamızın, Erdeğin karşı sahilinde iki senedir inşa ettirmekte olduğu Gönen Eğitim ve Tatil Sitesi hazırlıkları bitmiştir. İlk planda üç blok içinde tamamlanmış bulunan 54 odalık tesisler 1 Haziran 1969 tarihinde açılacak ve üyelerin eş ve çocukları ile birlikte yararlanmalarına sunulacaktır. Marmarın altın kumlu ve Türkiye'nin en mutena deniz sahillerinden biri olan sitenin deniz sahili 2200 m. uzunluğundadır. Ve 800 dönümlük geniş bir sahayı kaplamaktadır. Bu sitenin ikinci kısım inşaatları devam etmektedir. Site de ayrıca onar dönümlük arazi meyvelik için a-

ğaçlandırılmaktadır. Ve site de kullanılacak sebze ve et gibi gıda maddelerinin yetiştirilme plana alınmıştır.

Site de bu yaz mevsiminde 800-1100 Maden-İş üyesi muhtelif işyerlerinden gelecek belirli gruplar halinde eş ve çocukları ile birlikte siteden faydalanacaktır. Bunların gidiş dönüşleri sendikaca ücretsiz olarak programlaştırılmıştır. Sitedeki yemek sendikaca ücretsiz olarak sendikaca verilecektir. Bu masrafların karşılığı toplu sözleşmelerde temin edilmektedir. Böylece üyelerimiz bir kuruş dahi haftalık sürelerle eş ve masraf yapmadan birer çocukları ile birlikte siteden yararlanmış olacaklardır. Site de üyeler için ayrıca gezi ve eğlencecek üyelerin iyi bir tatil programlarında düzenleneceğirmesi sağlanmış olacaktır.

sendika pazarı

Toplu sözleşmelerin getirdiği hakların her şeye rağmen gittikçe artan hayat pahalılığını karşılayamadığını gören Sendikamız üyelerimizin geçim sıkıntısını gidermek amacıyla bir Sendika Pazarı kuracaktır. Buzdolabı ve benzeri gibi büyük para isteyen eşyaların işçi bütçesinden uzak oluşu böyle bir pazar gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Bu pazarda günün şartlarına göre işçilerin yararlanabileceği her imkân kullanılacaktır. Uzun süreli taklitler ve kârsız satışlar ya-

lanacak olan pazar yakında çalışmaya başlayacaktır. Pazar'da üç aşamada mallar satacaktır.

1. Sendikamız iş kolunda üretilen «gazsobası, buzdolabı, ocak, Radyo, mutfak eşyaları gibi mallar»

2. Giyim

3. Gıda maddeleri

Bunun dışında bazı işyerlerinde ödünç verme sandıkları kurulacak, üyelere daha geniş imkânlar hazırlamaya çalışılacaktır.

sosyal faaliyetler ve tesisler dairesi kuruldu

Türkiye Maden-İş Sen-

Üniversitelerde işgaller, Boykotlar

Geçen günlerde Türkiye üniversiteleri gene kaynadı. Öğrenciler yönetimlere başkaldırı, işgaller, boykotlar yaptılar. Ve gene iktidar güçleri bu hareketlere zorbalıkla engel olmaya çalıştılar. Çünkü öğrencilerin hedefi öğrenci sorunları değil, egemen sınıfların koruyucusu olan iktidardır.

Öğrenciler bu işgalleri, hareketleri şöyle açıklıyorlardı: Herkes aynı şeyi soruyor; neden işgal, öğrenciler hareketleriyle karşı durdukları kurumlarla olan sınıfsal savaşlarında üretici güçlerin yaratacağı hareketler için örneklemler yapıyorlar. Böylece sınıf

dikasının Eğitim ve tatil sitelerinin kuruluş ve işletilişi, tüketim kooperatifi veya sendika pazarının kuruluş ve işletilişi ve bölge temsilcilerini salonlu binalara kavuşturma gibi görevleri organize etmek ve yapmak için bir daire kurulmuş ve genel başkana bağlanmıştır.

Son genel yönetim kurulunun tavsiye görüşlerine göre İstanbul'un Te-kirdağ yakasında ve Antalya'da da deniz sahili alınacak ve gelecek seneler için tatil siteleri daha iyi yi kapsamına alır biçimde genişletilecektir.

Sendika pazar çalışmaları ise tamamlanmış bulunmaktadır. Önümüzdeki günlerde üyelerin yararlanacağı olacaktır.

Geçen günlerde Türkiye üniversiteleri gene kaynadı. Öğrenciler yönetimlere başkaldırı, işgaller, boykotlar yaptılar. Ve gene iktidar güçleri bu hareketlere zorbalıkla engel olmaya çalıştılar. Çünkü öğrencilerin hedefi öğrenci sorunları değil, egemen sınıfların koruyucusu olan iktidardır.

İktidar Anayasa dışına düştükçe bu eylemlerin süreceği açıktır. Bu kavga sömürücüleri karşıdır. He def bu düzenden çıkarılanlar ve ondan yararlanan iktidardır.